

ντέ Λουντιό που γεννώνται καθαρές, και που έχουν προικισθή με το όμορφο της άγνοητος. Περνούν όπως ή Αρτέμους, τα πικρά κύματα. Αγνώστους στη φωτιά όπως οι «παίδες» της Γραφής που τους σώζει ο καλός τους άγγελος».

Και η κυρία Ρεζαμιέ τόσο νέα ακόμη τότε είχε ανάγκη από έναν τέτοιο άγγελο. Ο κόσμος που ήταν γύρω της ήταν τόσο άνακατωμένος, τόσο φλογερός, τόσο επικίνδυνος. Και αν δεν ήταν η Λάουρα ή η Βεατριέκη όπου μερικοί σύγχρονοί της ήθελσαν να την ύψωσουν, ήταν όμως αυτό που ξέρουμε. Μια εξαισία γυναίκα που έκρατούσε γύρω της ένα πλήθος έραστών, που ησθάνετο την ανάγκη ν' αναπνεύ τον αέρα του έρωτος χωρίς ποτέ ν' άνηκη σε κανένα.

Σ' ένα παλιό βασιλικό παλάτι της Χάγης ύπάρχει ένα πολύ όμορφο άγαλμα Έβας. Η γυναίκα στην πρώτη άνθησι της ώμορφιάς της είναι απέναντι ακριβώς στον όρι που της δείχνει το μήλο. Εκείνη το έχει ήδη κυτάξει και γυρίζει λίγο πρός τον Άδάμ σαν να τον συμβουλεύεται. Η Έβα βρίσκεται έτσι στην υπέρτατη στιγμή της άγνοητος που κινδυνεύει. Σ' αυτή τη στιγμή εύρεθηκε δεν ξέρει κανείς πώς φορέ; ή φοράι Τουλ'έττα. Και πάντοτε κυριαρχούσε στον πειρασμό που την υπέβαλε σε δοκιμασία, ένα άλλο ισχυρότερο αίσθημα, κάποια μυστική αρετή.

Απέναντι όλων εκείνων των άνδρων που τους είχε προκαλέσει τον έρωτα είχε μικρές άπρονοήσιες, έμπιστοσύνες, περιέργειες παιδιού. μιά μικρή; μαθητιάς και όμως στην κρίσιμη στιγμή κυριαρχούσε και στον ευνοϊκό της και σε κείνους.

Ο Σαιν Μπερ στο σημείο αυτό ελεπε μια από της ώραίες φράσεις του.

«Επήγγινε στον κίνδυνο χαμογελώντας, με ασφάλεια και μ' εύσπλαχνία, λιγάκι όπως οι πολύ χριστιανοί βασιλείς του παλιού καιρού, έπιγγιαν μια μέρα της μεγάλης εβδομάδος σε μερικούς άρχόντους για να τους θεραπεύσουν». Την άγαπούσαν όλοι στην άρχη με φλογερό έρωτα στον όποιο αυτή καθάρθωνε να δίνη άργότερα τη μορφή έρωτικής φιλίας. Σε καθε έκμυστήρουνσι που της έκαναν απαντούσε.

— Έλάτε ! θα σάς θεραπεύσω.

Και τους έθεράπευε. Έτσι έπερσαν από κοντά της ο Λουκιανός Βοναπάρτης, ο Μπερναντότσι, ο Ματιέ Μοιμορανού, ο δούξ ντε Λαβαλ, ο γυιος του Άδριανού, ο πρίγκιψη Αύγουστος της Πρωσίας, ο Σατομπριάν, ο Βενιαμίν Κονσταν, ο ζωγράφος Ζεραρ, ο στρατηγός Μορφ και πολλοί άλλοι.

Τα σαλόνια της ήταν ή σέρα όπου έκαλλιεργούντο τα άνθη της τέχνης. Δεν ήτο ταλαντο που να μνή την ένδιέφερε, μεγάλη πράσις, σοβαρό γεγονός, φυσιογνωμία που ν αξίζε τον κόπο. Είχε δε άναγκαση σε ύψηλή τέχνη την κοκκεταρία του πνεύματος, αλλά μια κοκκεταρία που ήξερε πως να κάνει να μιλούν, εκείνοι που μοροούσαν να μιλούν, να παραγουν όμοια έργα οι καλλιτέχνη. να όργανούνται άγαθουργία. Και αυτό ήταν κυρίως που την ένέπνευε. Το άγαθο. Ήταν εκείνο που λέει ο Σαίξπηρ : Γάλα της άνθρωπίνης καλωσύνης.

Οι ζωγράφοι δημιουργούσαν από αυτήν εξαισία έργα. Ο Λουί Δαβιδέκαμε το πορτραίτο της που ύπάρχει σήμερα στο Λούβρο και που δεν εινε εν τούτοις τελειωμένο. Ο ζωγράφος είχε μάθει ότι εν τώ μεταξύ το ένδοξο μοντέλλο του έπόρεε στον Ζεραρ. Η εικόνα του Ζεραρ εινε τραγμια ή καλλίτερη από όσες έγιναν της Ρεζαμιέ. Ο Κανόβα, ο περιφέρμος γλύπτης της εποχής έκαμε ν' αναζηση το ιδεώδες κάλλος στο μαρμάρο από το όποιο έκαμε το μούστο της. Ο Άχλλεϋς Ντυβέρια έπήρε το σκίτσο της κατά την τελευταία της ήμερα την 11ην Μαΐου 1849.

Μέσα σ' αυτή τη δόξα της όμορφιάς, της λατρείας και της καλωσύνης έφθασε ή κυρία Ρεζαμιέ στα έβδομηνητα δύο χρόνια της, σε μιά λαμπρή δόσι ζωής, που κανείς δεν θα τολμούσε να την όνομάση γρηατεία.

Στα άπομνημονεύματα της δουίσης ν' Άμπραντές που φιλοδοξούσε ν' άποδεικνή ότι κατήγετο από την βυζαντινή οικογένεια των Κοινητών, όφείλουμε της καλλίτερες πληροφορίες για τη δράσι της κ. Ρεζαμιέ απέναντι της έλληνικής έπαναστάσεως.

Η χήρες και τα όρφανά της Χίου και του Μεσολογγίου άφηναν κραυγές άπελπισίας από της άκτής των νήσων του Ιονίου όπου συνωθούντο σε προσφυγική μάζε, και της Ιταλίας, όπου είχαν κατορθώσει μερικοί να φθάσουν. Έκκλησιές ίκεσίας άπευθύνοντο από τον όρφανεμένο αυτό κόσμο στις φιλόνηθρες κυρίες των πρωτευουσών της Ευρώπης. Ο φιλελληνισμός δεν είχε σταιατήση ποτέ τη φωνή του, αλλά αυτό δεν άκούσε. Το κακό είχε δημιουργήση φοβερέ; άνάγκες. Έπρεπε να σπεύδουν να βοηθήσουν αυτών τον άρρωτηριασμένο, τον πλήμυμυρισμένο στον αίμα λαό των γυναικών και των παιδιών. Είχαν ανάγκη από βοήθεια, από χορήματα. Έχουν φθάσει πρόσφυγες και σ' αυτό το Παρίσι. Βοηθός όλου αυτού του κόσμου γίνεται ή κυρία Ρεζαμιέ. Αυτή φροντίζει, αυτή βιάζεται ν' απαντήση στις έκκλησιές με άποστολές χρημάτων, αυτή τρέχει να συγχινηση εκείνους που μπορούν να δώσουν. Γίνεται ή ψυχή των έράνων...

Οι δυστυχισμένοι Έλληνες που βρίσκονται στη Γαλλία άπευθύνονται σ' εκείνη. Η Ρεζαμιέ δεν μπορεί να βλέπη να ύποφέρουν τα αδύνατα πλάσματα που σπεύδουν να την περιστοιχίσουν. Ο υίος του Κωνσταντίνου Κανάρη γίνεται θετός υίος της. Ο Σιταμπριάν άξιος να έννοήση μια τέτοια ψυχή την βοηθή στη; άγαθούτης της και ο μικρός Έλληνη, που ο πατέρας του πολεμούσε στην Έλλάδα βρίσκει άγγελικού; προστατες. Τότε ο Τάλμα δίνει στο «Γαλλικό

ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΟΣ ΛΑΠΑΘΙΩΤΗ

Η ΠΡΟΣΜΟΝΗ

...Επί κοίτην μου εν νυκτιν έξήτησα όν ήγάτησεν ή ψυχή μου' έξήτησα αυτόν, και ούχ εύρον αυτόν' έκάλεσα αυτόν, και ούχ ήτήκοσέ μου. (ΑΣΜΑ ΑΣΜΑΤΩΝ)

Έρημη κι' άπόκοσμη, μακρυνά άπ' το φώς, όλη νύχτα ο πόθος της, είν' ένας καημός.

κι' άμα ή νύχτα πρόβαλε, βγήκε στο γυαλό, και το παραθύρι της άφην' άνοιχτό...

Η τραλή καρδούλα της όλο και χτυπά, κάθε που άφουγκράζεται βήματα μακρυνά....

Πέρασαν μεσάνυχτα, έφεξεν ή αύγη, βάρεσεν ή σάλλιγγα, — κι' ούτε να φανή!

Βρήκε τα χαράματα εν' άσπρο πουλί' κατά τα μεσάνυχτα, ελεπε πως θα όθει.

...Πλάγιασε, παιδούλα μου κι' εινε τώρ' άργά' δές, ή μέρα ρόδισε, πίσω στα βουνά...

Σά νυφούλα ντύθηκεν, όλη στα λευκά' τα στολίδια φόρεσε, και τ' άσημάκι.

Κοιμήσου, παιδούλα μου έρημη κι' όρφανή, κάπου άλλου θα πέταζε, κι' ούτε θα φανεί...

ΟΙ ΝΙΚΗΜΕΝΟΙ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Ένας στρατός το γράμμα περνούσε' κανείς δεν ξέρει κατά που κινούσε, ή μέρα, μόλις πρόβαλε δειλιά : περήφανο το βήμα, φως το μάτι, τραγούδια στην ψυχή, χαρά γιομαίτοι και τ' άσημένια μέτωπα ψηλά...

Κανείς δεν ξέρει κατά που κινούσε' θριαμβικά κι' άγέρωχα περνούσε, και μεσ' στα μάτια του έλαμπε ή χαρά. Κι' όπως το φώς; άνάδιε από μέρα, λές και τα περρωμένα του, στη μέρα, φαινόσανε κι' αυτά πιο καθαρά...

Περνούσε και τραβούσε μεσ' στα πλήθη, και μιάν ευχή δονούσε όλα τα στήθη, πάντα να ζή, και πάντα να νική ! — μονάχα έμεις στεκόμαστε θλιμμένοι, έμεις, έμεις, της ζωής οι νικημένοι, με τα καταστρεμμένα ιδανικά...

Και μες ένα πρωί είχαμε κινήσει —μιά χίμαρα μās είχε άποκλήνησει— με μάτια που τα φλόγιζε ή χαρά, όλοι γεροί, κ' άγέρωχοι, σαν Κροίσοι ! —μά τα μεσάνυχτα είχαμε γυρίσει, με καταματωμένα τα φτερά...

Ναπολέων Λαπαθιώτης

θέατρο» τον «Λεωνίδα», τραγωδία κάτω από τα πρόσωπα της όποιας μαντεύονται οι σύγχρονοι θαυμαστοί άπόγονοι του αρχαίου ήρωος. Και στις διαλέξεις και στις έσπερίδες που γίνονται με σκοπό να συλλεγούν χρήματα για του; Έλληνας έπαναστάτας και της χήρες και τα όρφανά της έπαναστάσεως παρευρίσκειται συγχινημένος και ο ίδιος ο βασιλεύς; ο Κρόλος; ο δέκατος.

Αυτής της λαμπράς φυσιογνωμίας του 19ου αιώνος που τόσο είχε συνδεθεί με την έπαναστασι του 21 δεν ύπάρχει στο έθνολογικό μας μουσειό ούτε μια χαλκογραφία. Και όμως της όφείλεται τόση Έλληνική εύγνωμοσύνη. Διονύσιος Α. Κόκκινος